

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. január 31.

25. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 410.

Felolvasó szerkesztő:
MURAI JENO.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A dispensaire szerepe a tüdővész elleni küzdelemben.

—0—

A tuberkulózis leküzdésére külföldi mintára megindult nálunk is annak idején egy szanatóriumokat létesítő mozgalom. Volt is némi eredmény. Létesült három szanatórium. De mi ez Magyarország kb. fél millió tuberkulózis betegének! — De ez uton még a messze jövőben sem remélhető sikeres küzdelem. A szanatoriális rendszer sokkal drágább, helyesebben szólva, sokkal szegényebbek vagyunk, hogysen ez intézmény áldását minden szenvedőnek megszerethetjük.

Ha Németország, gazdag és megértő társadalmára támaszkodva sem tudta a vész terjedésének ily módon utját szegni, pedig összehozott eddig kb. 150 szanatóriumot, ha az összes nyugati államok rájöttek arra, hogy ez uton, gazdasági okok miatt, a bajt gyökerében megtámadni nem lehet, mennyivel kevesebb reményünk lehet ilyfajta harc sikerességére nekünk, a mi erőforrásaink, a mi viszonyaink közepette?

A tuberkulózis leküzdését célzó harc szervezői, sztratégiai, kénytelenek voltak a harcot más irányba terelni úgy nálunk, mint külföldön. A szükség és kényszer megtanította őket, hogy ha már a betegséget

meggyógyítani nem tudják, legalább a betegség terjedésének vegyék elejét, azaz legalább arról történnék gondoskodás, hogy minél kevesebb ember kaphassa meg a bajt.

A szanatóriumi rendszerrel offensive törekedtünk a vész leküzdésére, magát a betegséget támadtuk meg egyénekben. Ujabban inkább a védekezés területén összpontosítjuk az erőket, oda tették át a harc erejét. Az eddigi küzdelem csupán pár száz tuberkulotikus megmentését eredményezte, de nem a betegek százezreit. De bármily gyönyörű és nemes egy pár száz beteget is megmenteni, még sem lehet a tuberkulotikus küzdelem végcélja. A betegek egy csekély töredékének meggyógyításával közügyet nem szolgálhatunk. Pedig e küzdelem elsősorban szociális érdekű és csak azután humánus.

A szanatóriumokkal való tapasztalatok után jutott a tuberkulózis elleni küzdelem abba a fázisba, amelyben most van, a midőn elsősorban — de csak elsősorban és nem csupán — azokat akarják megmenteni, akik még egészségesek. Ez új profilaktikus irányú küzdelem egyik legfontosabb szerve a francia nevű és származású dispensaire, magyarul tüdőbeteg gondozó intézet, amely rövidesen nálunk Fiumében is megkezdí áldásos működését.

Röviden azt lehet mondani, hogy a megnyiló dispensaire, magyarul tüdőbeteg-

gondozó intézet van hivatva társadalmi higiénét teremteni Fiumében. Mert a tuberkulózis elleni küzdelem tulajdonképpen a higiéné általános követeléseinek valóra váltása. Minden törekvés, mely a tuberkulózis terjedésének megátolására irányul, nemcsak a tuberkulózis, hanem a fertőző bajok legnagyobb részének profilaxisát jelenti egyszerre.

De a dispensaire fogalmának, feladatának ily tágértelmű általános körülírásával csak működése területét határoztuk el. Az intézmény működésére csak úgy világíthatunk rá, ha ezen elhatárolt területen folyó munkásság részleteit is érintjük.

A dispensairenek sok apró részletet felölelő munkaprogramja két cél körül csoportosul. A főcél az egészséges társadalom megvédése, illetve a fertőzés lehetőségének csökkentése. A másik cél, amely az előbbinek természetes következménye, a fertőzött egyén gyógyítása, ha gyógyítható.

De eme munkaprogramnak úgy egyik mint másik pontja a társadalom szegények rétegével hozza kapcsolatba a dispensairet, illetve e védelmi harc a társadalom eme rétegének belevonásával lehetséges csupán. Mert a legtöbb fertőzött egyén innen kerül ki. Erről az oldalról fenyeget veszély elsősorban mindenkit. A tervszerű védekezés is elsősorban erről az oldalról fenyegető veszély leküzdésére kell, hogy fordítsa ener-

„A Tengerpart“ tárcája.

A mayerlingi tragédia.

Ma huszonöt éve, hogy a mayerlingi tragédia megtörtént. A császári házra leszáradt a legrettenetesebb csapás, országok borultak gyászba. Nálunk legendás szeretettel beszéltek a királyfiról, vadászatai, cigányos mulatságai, főúrainkkal való barátkozása és szeretete a néphez — még életében a „magyar királyfi“ becéző nevet szerették meg. Halála után ez a szeretet egész legendakörre nőtt. Az Alföldön, Erdélyben, kis kárpáti falvakban látták a bujdosó királyfit, akit a néplegenda szerint Bécs urai, idegen udvarok intrikái, gazdag bankárok kergettek bujdosásába. A nép annyira hitt ezekben a legendákban, hogy nem egy helyütt élelmes vándor idegenek visszaéltek a babonával, pénzt gyűjtöttek és szedtek a királyfi trónt visszafoglaló hadjárataira.

A nagy tragédia váratlanul történt és végzettségével robbantó erővel hozta a gyászt, a megdöbbenést. A trónörökösöt erős, önálló akarata egyéniségnek ismerték. Póz nélkül, őszintén élt, ilyen volt mint katonának, mint embernek, mint tudományos kutatókat végző megfigyelő, ilyen volt mint ur és mint mulató cimborának. A politikától messze tartotta magát, kellő távolságban, de ezen a távolságon átizzott érzése és demokratikus felfogása. Egyik jellemző mondása volt: „Elveszítettem függetlenségemet, ha előre visszautasítanék mindent, amit a napi

sajtó, vagy a parlament követel. Raffinált emberek azt hihetnék, hogy akaratomat ezzel az ellenkezéssel tudnák kikényszeríteni és amit ők titokban, szívből akarvának, annak ellenkezőjét követelnék hangosan. A nép akarátának, törekvéseinek, boldogulásának hullámzását kell figyelni és vizsgálni és a nagyok mérlegelni a súlyát megmérni! Mindenütt, ahol megfordult, a nép közelébe, a nép szívének közelébe tudott érni. És a nép ebben az egyenes és nyílt férfisságban a maga életének nyíltságát és egyenességét tudta meglátni.

A trónörökös élete a négy nagy dátum között (1858 augusztus 21-én született, 1881 május 10-én nősült, 1883 szeptember 2-án született Erzsébet főhercegnő és 1889 január 30-án halt meg a trónörökös) teli van erős, eredményes, egyéni étellel.

Édesanyját nagyon szerette. Kedves költője Goethe és Heine volt és a végzetes tragédia előtt való karácsonyra nem is tudott volna szebb, illőbb, szívehez szököbb ajándékot adni Erzsébet királynénak, mint Heinenak tizenhat addig ismeretlen levelet. Egyszerű kötésben, „ez illik ilyen fejedelmi ajándékhoz“ — mondotta, adta át a leveleket Erzsébet királynénak, határtalan örömet szerezve ezzel a figyelmenél és megértéssel.

A politikai és katonai napi eseményeken felül jó és elismert neve volt, mint tudós kutatónak is. Könyvei dunai utjáról vagy koncepciója „Az Osztrák-Magyar Monarchiáról Irásban és Képen“ megjelenő

diszunkáról, természettudományos megfigyelései és tapasztalatai komoly és értékes készlet és nagy tudás bizonyosságát adták. Trókkal, művészekkel, így Jókainkkal való barátsága is a melegszívű és lelkesedni tudó megértő embert mutatják.

A két ország büszkeséggel, szeretettel övezte körül. Sokat, nagyon sokat vártak tőle. Ekkor történt a mayerlingi tragédia. A trónörökös ekkor harmincéves volt.

A tragédiát ma is homály fűdi. Öngyilkosságról beszélnek, de tud a fáma egy tervnyája részeg drámájáról is.

Larisch grófnő emlékirataiban úgy írja, hogy neki Wiederhofer doktor így mondta el a borzalmas éjszakát:

A trónörökös levelet írt Luxenburgba és bejelentette a nejeinek, hogy három napra vadászni megy Mayerlingbe, a január harmincadikára tervezett családi ebédre azonban visszatér. Mialatt önként a trónörökösnél voltak, Vetsera Mary Bratfisch kocsiján Mayerlingbe hajtatott és két órával később utána ment a főherceg is. A szerencsétlen leány érkezését senki sem vette észre a vadászkastélyban. Loschek a hátsó bejáraton át a trónörökös szobája melletti öltözőbe

GRAND CAFE' BORSA

:: FIUME, Baccich-palota :

Fiume legujabbès legszebb kávéháza

giájának legnagyobb részét.

A társadalom eme rétegében a tuberkulózis terjedésének tudvalevőleg részben a tudatlanság, részben a szegénység a forrása. Itt a védelmi harc eszköze egyrészt a tanítás, a nevelés, másrészt anyagi segítség, ahol erre szükség van. Ép azért célszerű propagandával, hasznos és okos tanácsadással, a szükségleteknek és viszonyoknak megfelelő anyagi támogatással a nép lelkéhez kell először hozzáférni. Szóval és írásban kell terjeszteni közte a higiéné ismeretét. Kétségtelen, hogy nem könnyű feladat, de megéri a fáradságot. Annál is inkább, mint a tüdőbetegéről való activ gondoskodás is tanítással kezdődik és nem recepttel.

De a dispensaire nemcsak tanácsot ad, hanem active is hozzájárul többféleképpen a tuberkulózis leküzdésére. Az ily dispensaireben szegény betegek részére ingyenes kezeléseket tartanak. Megvizsgálják a fertőzés gyanúja alatt álló egyéneket, a családot, az anyát kitanítják, hogyan bánjanak a beteggel, úgy saját, mint betegük érdekében. Ingyen orvosságot, zseb-köpcésészkét és a köpet fertőtlenítésére szükséges antiszeptikumokat ad a szegény betegnek. A fertőzött egyén fehérműjét ingyen fertőtleníti, hogy ezzel utját vágja a fertőzés terjedésének. Saját fertőtlenítő eszközeivel végzi a lakások fertőtlenítését annyiszor, a mennyiszer szükséges. Ott, ahol a baj erősebben elharapódzott, gondoskodik róla, hogy a súlyos beteg lehetőleg elkülönítessék a család többi tagjaitól. Esetleg az egészséges gyermeket kiadja egészséges környezetbe. A beteg család gyermekének megmentése a gyermekvédelem területére viszi át a küzdelmet. De a kooperáció városunkban annál inkább megtörténhetik, mert tudomásunk szerint az Országos Gyermekvédő Liga áldásos működésének körébe Fiumét is bevonja már a közeljövőben.

A dispensaire figyelme az iskolára is kiterjed, illetve az iskolát is bevonja működési körébe. Részben azzal, hogy gondot fordít az iskolai higiénére, aminek elsőrendű jelentősége van, mert az orvostudomány mai állása szerint a legtöbb beteg már gyer-

vezette és a szerelmes pár együtt töltötte az egész időt. Másnap, huszonkilencedikén, Rudolf néhány barátja érkezett meg a vadászatra. A vadászathoz ki sem ment Rudolf. Az estohébet a szobájában Mary társaságában fogyasztotta el és meghagyta Loscheknek, hogy reggel hét órakor keltsen fel. Lent az ebédlőben a vadásztársaság egész éjjel ivott és lármás mulatást rendezett. Loschek reggel hét órakor kopogott a trónörökös ajtaján, Rudolf azonban kikáltott, hogy jöjjen felóra mulva. Felnyolekor újra kopogott Loschek, de nem kapott választ. Mikor többszöri kopogása is válasz nélkül maradt, megnémült és lesietett gróf Hoyos-hoz, aki éppen reggelizett. Együtt mentek vissza az emeletre és feltörték az ajtót. A trónörökös az ágy oldalán feküdt. A fejéből, amely teljesen szét volt roncsolva, patakzott a vér, a keze göresösen tartotta a revolvért. Az ágyon valami dudorodás volt. Gróf Hoyos felemelte a takarót. Ott havert Vetsera Mary holtan, a fején lösehből. Gróf Hoyos parancsára Loschek átvitte a leány holttestét a másik szobába, azután bezárták az összes ajtókat. A gróf lement a földszintre és értesítette a vadásztársaságot, hogy a trónörökös hirtelen rosszul lett. Bécsebe kell sietnie, hogy orvost hozzon és a dolgot a császárral tudassa.

Az orvos ezután elmondta, hogy a legfelsőbb parancsra azonnal Meyerlingbe ment és benyitott a trónörökös lakosztályába. A kis szalomban a városra maradványai álltak az asztalon, néhány üres pezsgősüveg és egy felborított szék a földön. A hálószobában, az ágy melletti szönyegen, félig üres

mekkorában szerzi betegségének csiráit, részben azzal, hogy a higiéné ismereteinek terjesztésében az iskolának, mint e téren elsősorban számba jövő tényezőnek juttat szerepet.

Ha még mindezekhez hozzáteszük, hogy a dispensaire feladata a gyógyítható betegek kiválasztása és a szanatóriumba elhelyezése, teendőit főbb vonásokban változtuk volna.

E tervet a dolog természetéből kitolyólag redukálható, kiterjeszhető, módosítható az endelkezésre álló eszközökhöz mérten. A mondottak csak a megindítandó harc főbb pontjaira akarja a nagyközönség figyelmét felhívni.

A vasuti pragmatika.

—o—

A képviselőház közlekedésügyi és igazságügyi bizottsága tegnap délután öt órakor Dániel Ernő báró elnöklétével együttes ülést tartott. A kormány részéről jelen voltak: Tisza István gróf miniszterelnök, Balogh Jenő igazságügyi, Harkányi János báró kereskedelemügyi, Pejaevich Tivadar gróf horvát miniszter, Vadász Lipót és Töry Gusztáv államtitkárok, mint szakreferens Neumann Károly miniszteri tanácsos és Szerbek Elek máv. főfelügyelő. A vasuti pragmatikát tárgyalták.

Dobieczyk Sándor, a közlekedésügyi bizottság előadója ismertette a javaslatot; fejtegette, hogy a javaslat minden pontjában javítja a vasuti alkalmazottak helyzetét, meghatározza a pihenési időt, megvédi az alantas személyzetet a durvasággal szemben stb.

Jakabffy Elemér, az igazságügyi bizottság előadója: Miután a nyelvkérdés vitás és ez idő szerint jogszerűen el nem dönthető, helyes a kormány azon álláspontja, hogy a nyelvi diszpozíciókat nem a törvényben, hanem a kiadandó rendeletben kívánja a célszerűség szempontjából minden jogfeladás nélkül megállapítani. Kéri a javaslat elfogadását.

brandys-üveg állt. Az orvos intézkedett, hogy eltávolítsák, nehogy a császár meglassa. Ezután amennyire lehetett, bekötözte a trónörökös fejét és megmosta vérrrel áztatott arcát. Loschek segítségével rendbehozta az ágyat is, egyébként azonban mindent úgy hagytak a szobában, amint volt. A kamorányik ezután végigvezette dr. Wiederhofer-t a hosszú folyosón és egy szűk, a tetőn át gyóren megvilágított kis szobába léptek. Szomszédjával nő ruhadarabok, az egyik sarokban kis pamflagon lepedőbe csavart valami, majta struccotébas nagy kalap. Lehetetlen volt a nő holttestét a sötét szobában megvizsgálni, bevitték tehát a szomszédos terembe és a billiárdasztalra fektették. Csak ekkor ismerte fel dr. Wiederhofer a hófehértestű halott nében Vetsera Máriát, akit kis-gyermek kora óta ismert. A baronesszt nem rutította el annyira a halál. A revolvergolyó szétroncsolta arcának egyik felét, a jobb arcféle azonban megőrizte egész szépségét. Az orvos feldarabolta az inget és a vászoncsukokkal bekötözte a sebeket, megmosta arcát. Loschek pedig egy utitakarót hozott és abba csavarta a holttestet. Azután visszavitték a sötét kis szobába.

Königrätz óta nem érte ilyen csapás a Burgot. Két asszonyi szív vérzett elsőben miatta hősi mártíromsággal. A királynénak a rettenetes hírt fia haláláról Ferenczy Ida mondotta el, viszont a királynak a királyné vitte a lesújtó hírdást. Larisch grófnő szerint:

— A császárné dermedten nézett maga elé: könny nem jött szemébe. Első szava

Darvai Fülöp: A javaslatot a legnagyobb örömmel fogadja. Tudja, hogy a kérdés illeten megoldását sokféle kommentárral kísérik, de a kommentárokat nem az objektív igazság, hanem a mindennel szembe helyezkedő ellenzéki felfogás sugalmazza; a koalíciós kormány álláspontja a nyelvkérdésben és annak közjogi vonatkozásaiban ugyanaz volt, mint a jelen javaslaté. Idézi Wekerle miniszterelnöknek 1907-ben Rakovszky István interpellációjára adott válaszát. A tárgyalás alatt levő törvényjavaslat eleget tesz a méltányos horvát igényeknek, úgy azonban, hogy a magyar nemzeti szempontok teljesen áthatják.

Lengyel Zoltán elfogadja a javaslatot s örül, hogy a vasuti szolgálati rendtartás végre jó törvény formájában kerül a törvénytárba. Söpkéz Sándor az 1907. évi LI. törvényeikk revizióját ajánlja a miniszter figyelmébe, különös tekintettel arra, hogy a mérnökök előmenetele igen lassu. Kívánatosnak tartaná, hogy a mérnökök külön státusba soroztassanak.

Kálmán Gusztáv felhívja a miniszter figyelmét azokra az érettségizett vasutasokra, a kik elől elzárják a vasuti tiszti iskolát és így nem lehetnek tisztékké.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter örömmel veszi tudomásul, hogy a felszólalók mind elfogadják a javaslatot, ezért csupán a felvetett részletkérdésekre nyilatkozik. A Máv. érdeke megkívánja, hogy a főiskolai képzettségű alkalmazottak és ezek között első sorban a mérnökök kivánságai beható megfontolás tárgyát képezzék: az illetmény szabályzat tárgyalása most idő előtti, de közben is foglalkozni fog az azzal kapcsolatban itt felvetett kérdésekkel.

A bizottság a javaslatot általánosságban elfogadván, áttért a részletes tárgyalásra, melynek során a javaslat 7. §-a második bekezdéseként a bizottság a következő szöveget iktatta be:

A számviteli és anyagszerkezelési szolgálatban tisztviselői és tisztviselő-gyakornoki állásra oly egyént is ki lehet nevezni, a ki az előző bekezdésben említett középis-

volt: „Hogyan mondjuk el a császárnak?” Aztán bement a felséghez. A császár az asztalra borulva, arcát kezéibe temetve, zokogott. Mikor a felséges asszony visszatért lakosztályába, Ferenczy Ida jelentette, hogy Vetsera bárónő kér kiballgatást. A bárónő azt állítja, hogy a trónörökös megszöktette a leányát és a császárnét akarja megkérni, hogy segítsen rajta. A császárné néhány pillanatig gondolkodott, azután kijelentette, hogy hajlandó fogadni a bárónőt. A felséges asszony az előszoba közepén állt és hideg tekintettel nézett a belépő bárónőre. A két anya szóltalanul állt egymással szemben néhány pillanatig, majd a bárónő térdreesve, zokogó hangon kiáltotta: „Felség, Mary... a leányom...” A császárné néhány lépést hátrált az előtte térdelő asszony ölésére tárt karjai előtt. Azután hideg hangon mondta: „C'est trop tard. Il sont morts tous les deux”. (Már késő. Meghaltak mind a ketten.)

Hideg, ködös nap volt és délben már Bécs és Budapest is tudta a tragédiát. A királyfi szétroncsot fejjel fekszik Meyerlingben! Baleset, szerencsétlenség, gyilkosság! — zúgott végig az országokon.

A temetés fejedelmi gvászban történt. Az anya szívét örökre megtörte ez a tragédia, az uralkodó emberfeletti erővel nyomta el fájdalmát. A boldogtalan királyfi a kapucinusok kriptájába tették. Vetsera Máriát a heligenkreutz-i cisztercita-kolostor temetőjében hantolták el titokban.

A halott királyfiról pedig legendák szálltak. Ma is él a nép szívében és szeretetében.

—o—

kolai képzettség mellett az államszámveteli államvizsgát és ezenkívül a megszabott szakvizsgát sikerrel letette.

A javaslat 31. §. 5. pontjának második bekezdéséül a következő szöveget vette fel a bizottság:

A fegyelmi bíróság elbocsátást megálla- pító határozatában különös méltánylást érdemlő okokból kimondhatja, hogy az elbocsátás a végellátási igény tekintetében az elbocsátásra ítéltnek hozzátartozóira nem jár az előbbi bekezdésben megjelölt következménnyel. Ebben az esetben az ellátási igény a jogosultakat úgy illeti meg, mintha az elbocsátásra ítélt a szolgálat kötelékéből végleges szolgálatképtelenség alapján vált volna meg.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— *A kir. kormányzó* magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— *A tengerészeti hatóság* épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— *A temető* naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— *A Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— *A tersattói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptéj ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptéj nincs.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— *Az „Adriatica”* cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

—o—

— **Kormányzóék fogadónapja.** Wickenburg István gróf kormányzó és neje szül. Pückler-Limpurg Zsófia grófnő, csillagkeresztes hölgy, szokásos fogadónapjukat f. hó 31-én, szombaton délután 4-től 6-ig tartják meg.

— **A Nemzeti Kaszinó a diákokért.** A Nemzeti Kaszinó február 1-én, vasárnap délután 5 órától kezdődőleg jótékonycélu teaestét rendez. A befolyó jövedelme a diákasztal-egyesület alapja javára fordítják. A rendezőség arra kéri különösen a fiatalokat, hogy pontos időben szíveskedjék megjelenni, mert késlekedésükkel csak a hölgyek által várva-várt táncidőt rövidítik meg.

— **A dispensaire.** A József főherceg-szanatorium fiókjának megnyitása néhány napi késést szenved, mert némi aka-

dály jött közbe. Ezt azonban rövidesen elhárítják. A közelfekvő megnyitás alkalmából mai és holnap számunk vezető helyén foglalkozunk a tüdőbeteg-gondozó-intézet- tel.

— **A fiumei kamara bajai.** Egy fiumei lap tudósító a következő hírt helyezte el egyik fővárosi lapban: Megírtuk a múltkor, hogy a fiumei kereskedelmi és iparkamarában a két titkár között felmerült személyes ellentétek és ellenségeskedések miatt lemondott az egész elnökség. E miatt és mert a kereskedelmi miniszterium a korélnökkel való boldogulás expediensét a végleges döntésig törvényellenesnek mondotta ki, a városi fogvasztási adóhivatal újjászervezésével kapcsolatos és az ipari és kereskedői érdekeket érintő kérdéseket a kamara nem intézheti el és így a válságból Fiume kereskedelmi és ipari világának komoly kára lehet.

Humoros, ugy-e bár? Fiume kereskedelmének kára van a kamarai válságból kifolyólag. Ki tud erről valamit? Igaz, papíron a kereskedelem és a kamara között van nexus, de az életben, a gyakorlatban? A kamara már eljátszotta kisdud játékait ott, ahol a kereskedelemről komolyan beszélnek.

— **Uj szabályzat.** A városi tanács elkészítette a Fiume területén fekvő ingatlanok tulajdonjogának átruházására vonatkozó új pótdadó-szabályzatot, melyet a kormányzó képviselőtestületi hatáskörében jóváhagyott azután illetékes miniszteriumokhoz terjesztett fel.

— **Kötélvasut a Monte-Maggiore-ra.** Az osztrák vasutügyi miniszter egy évre megadta az engedélyt Volosca, Abbazia és Vepriaz községeknek a Stefánia menedékház-tól a Monte Maggiore tetejéig építendő másodrangú drótkötélvasut technikai előmunkalataira.

— **A városi zenekar újjászervezése.** A városi zenekar újjászervezésére kirendelt bizottság kidolgozta az újjászervezési tervet, amelyet a városi tanács elé terjesztett. E tervet szerint a zenészek számát ötvennégyre emelnék fel s az évi költségek 27.000 koronát tennének ki, az eddigi 20.000 koronával szemben.

— **Hóvirág — januárban.** Görzből jelentik: Az Isonzo partján kinyíltak a hóvirágok. A hó csak két héttel ezelőtt olvadt el s a hóvirágok az azóta beállott tavaszias időjárás következtében hat foknyi melegben nyíltak ki.

A hóvirágot kedvelő fiumeieknek nincs okuk arra, hogy a görzöket irigyeljék. Nálunk is beállt az enyhe idő, hiszen ott ma a hőmérőre nézett ma, az tizenhat Celsius foknyi melege volt a tudomány. Valószínű, hogy már vasárnap felérlelni fognak a környékbeli erdőkben a tavasz bájos előhírnökei.

— **Drágul a kenyér.** A fővárosi lapokban jelent meg ez a hír: A fiumei pékmesterek felbuzdultak a budapesti példán s míg a fővárosi pékek csak két fillérrel, fiumei kartársaik kilogrammonként négy fillérrel emelték föl a kenyér árát. A kenyérdrágítás a fiumei polgárság és a munkásság körében nagy elkeseredést keltett, úgy hogy most mozgalom indult meg hatósági kenyérgyár felállítása érdekében. E tárgyban legközelebb népgyűlést is fognak összehívni.

Hogy népgyűlést akarnának összehívni, arról mitsem tudunk; a kenyérgyár felállítása is csak jámbor óhaj — egyelőre, csak az tény, hogy a kenyér árát 4 fillérrel emelték és kétségtelen, hogy ez hallatlan uzsora, ami ellen valamit tenni kell.

— **Tévelygő lélek.** A Corso moziban ma este a „Tévelygő lélek” című, nagyhatású négyfelvonásos drámai színjáték kerül előadásra.

— **Az Adria és a Cunard.** Az Adria tengerhajós-társaság szerződéséről szóló törvényjavaslatban — mint megírtuk — van egy pont, amely a fiume—newyorki összeköttetést az Adriára akarja bízni. Tudvalevően eddig a Cunard-társaság látta el a fiume—newyorki vonal forgalmát, amelynek tulajdonképpen a magyar kivándorlás alkotta az anyagát. Ha most — tételezi fel a törvényjavaslat — a Cunard nem kapná meg újra a kivándorlási koncessziót, akkor az Adria fogja újabb segítséggel megtámogatva azon a vonalon a kivándorlást lebonyolítani. Ebben a javaslatban föltételezett lehetőség igen sok találgatásokra adott okot és a kereskedői világban az Adria és a Cunard szétválását mint közel fekvő lehetőséget tárgyalták.

— **Nagy cukorszállítmányok.** Tegnap és ma nagy cukorszállítmányok kerültek elhajózásra a fiumei kikötőből. Az Atlanta osztrák gőzös 570 tonna cukorral indult Buenos-Ayresbe, a Szápary Adria-gőzös 70 tonna cukorral Marseillebe, a Barletta olasz gőzös pedig utban van Bari felé 150 tonna cukorral.

— **Az Adria szerződése és a tőzsde.** A kereskedelemügyi miniszter — mint megírtuk — tegnapelőtt nyújtotta be a képviselőházban az Adria m. kir. tengerhajózási r.-t.-gal kötött szerződés megújítását. Amint a törvényjavaslat a tőzsdén ösmertté vált, az Adria-részvényekben nagy kereslet indult meg s az élénk üzlet hatása alatt a részvények 13 koronás emelkedés után 593 koronán zárultak. A tizenöt éves szerződés pontozatai olyan jó hatást tettek a tőzsdén, hogy az Adria-részvények további emelkedése várható.

— **Élelmiszerhamisítás nagyban.** Springhet Ferenc városi fogyasztási adófelügyelőhöz igen sok panasz érkezett arról, hogy a város különféle élelmiszer kereskedéseiben hallatlan módon hamisítják az élelmiszereket. Springhet a megjelölt üzletek ellen razziát rendezett és ebből kifolyólag tömérdek romlott és hamisított élelmiszert koboztatott el. A könnyelmű kereskedők ellen megindították a kihágási eljárást.

— **Békebontó kártyvető.** Az egyik dantetéri kávéház szakácsának felesége valóságos rabja a jövő fürkészésének. Alig mulik el nap, hogy ne tenne látogatást az óváros egyik „nagyhirű” kártyvetőjénél. A féltékeny természetű asszony természetesen váltig azt tudakolja a modern Pythiától, hogy mondja meg neki, ha hűtelen-e hozzá az ura. A napokban azt „vetette ki” a kártyákból a jósnő, hogy a kávéfőző egy esinos özvegyasszonynak csapja a szelet. No hiszen, több sem kellett az asszonynak! E naptól kezdve valóságos pokol lett a kávészakács élete. Felesége váltig azon veszekedett, hogy árulja el az özvegyet. Ma reggel a perlekedés annyira fajult, hogy a kávéfőző megverte a feleségét. Az asszony egy ökölepástól ráesett egy virágtartó állványra és bezúzta a fejét. Ekkor kifutott az utcára és lement az Adamich-mólóhoz, hogy onnan a tengerbe ugorjon. A városi vámőrök csak nehezen tudták megakadályozni az öngyilkosságot. A kávéfőző az elemegyógyintézetbe akarja vitetni a feleségét, mert már négy év óta abnormisnak találja az asszony lelki állapotát.

— **Tisztogatás.** A városi rendőrség egyik detektívje tegnap bekísérte a rendőrségre Taucer Lucia 22 éves leányt, aki éjjeli kalandokból tartja fenn magát. A derek leányzó élénken tiltakozott a bekísérés ellen, de nem használt az erélyes fellépés. Lecsukták és ki fogják tiltani a város területéről.

A magyar hajóipar támogatása. A hajóstársaságok szerződéséről benyújtott javaslat rendelkező részében találjuk azt a Fiumét különösen érdeklő részt:

Mindaz a messzokiható, kivitelünket és belső forgalmunkat fejlesztő programm hajóiparunkra nézve is nagyobb foglalkoztatást jelent, amennyiben a kereskedelemügyi miniszter a társaságokkal kötött szerződésben kikötötte a magyar hajóiparnak a beruházásokban való részvételét. Az új hajók elkészültéig a miniszterium a megállapított állami szubvenciókból a hazai gyárban épített hajók után jelentékeny támogatást biztosít a társaságnak. Ez a segítség az itthon épült hajóért a beljstromozott, a brutto ton natartalomnak minden tonnája után legfeljebb 15 korona, de végső eredményben nem lehet nagyobb, mint a megrendelés alkalmával kikötött vételár hat százaléka. A hazai hajógyárak minden anyagot és minden felszerelési tárgyat, amely belföldön megszereshető, hazai telepről tartoznak beszerezni és ez alól csak annyiban lehet kivétel, hogy ha a belföldi és külföldi anyag, illetve a belföldi és külföldi gépek vagy alkatrészek között mutatkozó árkülönbözet nagyobb, mint az állam és a hajózási vállalat által a hazai hajóépítés javára nyújtott és a hajó összerakására vonatkozó összes támogatásnak az illető anyagok, gépek vagy alkatrészek értékére aránylag eső rész.

Aki szereti a fogházat. Panjavetz Mátyás 20 éves suhanc tegnap szabadult ki a fogházból, ahol kisebb lopás miatt hűsült. Alighogy az utcára ért, már újabb lopás elkövetésén törte a fejét. Torrettán kibasználta a kedvező alkalmat s betört Fischer Mária lakásába, hennan több ruhaneműt vitt el. A rendőrség a meglopott asszony feljelentésére elfogta a tolvajt, aki kijelentette, az őt kibérlő rendőrtisztviselőnek, hogy azért lopott, hogy visszavigyék a fogházba, ahol nagyon jól érezte magát.

Alkalom szüli a tolvajt. Jakobovich József 25 éves koevis pár nappal ezelőtt Bán István susáki kereskedő szolgálatába szegődött. Minden délben fel kellett vinnie Bánék lakásába az ebédet. A mult héten is felment a lakásba, de ott nem talált senkit. Körülnézett a lakásban. Egy nyitva hagyott szekrényből elvitte Bán 140 koronát érő aranyóráját és egy pár cipőt. Elment, felült a legközelebb induló személyvonatra s Ogulinba utazott. Ott elegánsan szállodába ment és a szálló szolgálatának meghagyta, hogy egy közeli ruhásboltból egy öltözetet és egy pár cipőt hozzon. A szolga teljesítette a megbízást. A ruha jól állt, de a cipő nem telt felhuzni. Azt vissza küldte azzal, hogy egy számmal nagyobbat hozzon. Mire a szolga visszajött, Jakobovich eltűnt a szállóból. A csendőrség kinyomozta és tegnap elfogta a tolvaj koevist.

Magyar papír Indiában. Tegnap érdekes vendéget kapott Fiume: Bombayból ideérkezett Fürst Bernát budapesti származású ember, aki a britt-indiai kormány szolgálatában előkelő állást tölt be. Fürst elmondotta munkatársainak, hogy az indiai kormány előszerűbbnek találja, hogy a tartomány papírszükségletét helyben állítsák elő. Eddig ugyanis jobbra Magyarorszárból szereztek be a papír-szükségletet, de most a szállítási tarifákban az angolokra nézve kedvezőtlen változás állott be.

A terv az — beszélte Fürst — hogy az indiai kormány a nagy papírtermelő államokba megbízottat küld avégből, hogy a különféle papírgyártási módokat tanulmányozzák. Eugem Magyarországra

küldtek, mert magyar származású emberek. A bombay-i vegyikísérleti állomás ugyanis egy új papírgyártási anyagot talált fel, mely nélkülözi a fából készült papír hátrányait: nem barnul meg és könnyebben enyvezhető.

— Most arról van szó, hogy ez az új papír-anyag a valóságban könnyebben és olcsóbban gyártható-e és ezért a diósgyőri papírgyárba megyek, ahol az új anyaggal kísérletezni fognak. Egy társam Braziliába megy majd, aki ott az új anyag termelése iránt lép érintkezésbe a földbirtokosokkal. Ha azonban nem sikerül az új anyag felhasználása, úgy én a magyar papírgyárakat fogom ajánlani az indiai kormánynak.

A harmadik álarcosbál. Vasárnap, február 1-én lesz a Verdi-színházban a harmadik álarcosbál, amely 9 órakor kezdődik.

Baleset az utcán. Vergliáz Mária 36 éves asszonyt egnap a Népkert közelében elesett, minek következtében súlyos sérülést szenvedett a homlokán. Lakásán ápolják.

A kikötőből. Jan. 30. Erkezett: Kossuth magyar gőzös Triesztből, üresen; Jókai magyar gőzös Santosból, 3340 zsák kávéval és 700 bál tengeri füvel; Olga olasz gőzös Licatából, 810 tonna kénnel; Tirol osztrák gőzös Konstantinápolyból, 220 zsák rizsszel, 300 zsák maggal, 30 zsák rézzel és 10 tonna vegyes áruval; Melpomene osztrák gőzös Konstantinápolyból, 3000 zsák korpával, 2300 bál dohánynyal, 75 zsák rizsszel és 13 zsák vegyes áruval.

Indult: Atlanta osztrák gőzös Buenos-Ayresbe, 570 tonna cukarral, 120 zsák sóval, 70 tonna butorral, 20 tonna ecettel és 20 tonna vegyes áruval; Szápary magyar gőzös Marseillebe, 240 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna parafinnal, 30 tonna babbal és 20 tonna ásványvízzel; Barletta olasz gőzös Bariba, 20 tonna fával és 150 zsák cukorral.

NYILTTER*).

—0—

Az illető vagy illetők, akik esütörtök este, folyó hó 29-én rólam compromittáló adóulákat osztogattak, felkértem, hogy 3 nap alatt jelentkezzenek, ellenésetben kénytelen volnék a dolgot büntető utra terelni. Fiume, 1914. január 30.

GARAI FERENC.

Frisch L. udvari fogtechnus

FIUME, Riva Marco Polo 4, II. emelet. Modern amerikai fog-atelier. Fájdalommentes tömések. Arany-, porcellán-, és üveg-piombok, koronák és hidak. Szájpadlás nélküli fogsorok. Foghúzás fájdalom nélkül. Vasúti, állami, Danubiusgyári alkalmazottaknak és katonatiszteknek kedvezmény. Rendel 8-12 és 2-7.

Fehérvarrást, műhimzést és egyéb női kézimunkákat

jutányos díjazás mellett elvégez minden ilyenemű munkákban jártas asszony. Szives meghívásra rögtön odajön, vagy címet megad a kiadóhivatal.

TOZSDE.

	Ján. 29. zariat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	846.50	847.50
Osztrák hitelrészvény	638.50	637.50
4%-os koron. járadék	82.90	83.60
Osztr.-magy. államvasut.	711.50	717
Jelzálogbank	438.50	441.50
Leszámitóbank	520.—	524.—
Hazai Bank	289.—	299.—
Magyar Bank es Keresk. R.-T.	522.75	525.—
Rimamurányi	645.50	647.—
Salgótarjáni	756.—	760.—
Közuti Vasut.	622.50	624.—
Városi Villamos	328.50	330.—
Adria	589.—	—
Déli Vasut.	102.50	—
Magyar Cukoripar	2545.—	—
Rizsgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.85	11.85
Búza májusra	11.87	11.88
Búza október	10.93	10.92
Rozs áprilisra	8.92	8.92
Rozs októberre	8.50	8.51
Zab áprilisra	7.78	7.75
Zab októberre	7.81	7.84
Tengeri májusra	6.79	6.74
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	638.50	638.50
Magyar hitelrészvény	842.—	843.75
Osztrák magyar államvasut.	715.—	715.50
Déli Vasut.	—	104.—
Alpesi	812.—	813.—
Skoda	762.—	762.—
Osztr. koronajár.	84.—	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötetsek ariagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksusák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Ineficienter” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	—
„Magyar Olajgyár” új	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	301.—
Navigazione Libera Trieste	612.—
Osztrák Lloyd	619.—
Stabilimento Tecnico	9835.—
Ampelca Szeszpároló Rt.	400.—
I. Trieszti Rizsgyár	362.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	438.—
Spalato Portland Cement	370.—
Assicurazioni Generali	927.50
Riunione Adriatica	3765.—

A Fiumei Kereskedelmi Bank

Részvény Társaság (Adria-palota) takarékbetéteket **5%-kal** kamatoztat.

Velence San Marco szálloda
(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génuai kiállításon díesérő okmánynyal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

1/2 Watt-Osram-Lámpa

Új villamos fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra. Pótolja az ilylmpát! Széccsere nincs! Egyszerű és olcsó szerelés!

Távirat — Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 30. Mintegy hatvan munkapárti képviselő jelenlétében nyitotta meg Szász Károly alelnök az ülést. Illosvay Lajos mandátumának igazolása után egy esomó kérvényt intéztek el. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Bethlen István gróf Czernin Ottokár bukaresti követ nyilatkozata miatt interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz. Az elnök indítványára kimondották, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartják és ezen a horvát választások által megüresedett bizottsági tagsági helyeket töltik be.

A delegáció.

BUDAPEST, jan. 30. A delegáció ülészakát — tudvalevőleg — márciusra tervezik. Ez azonban halasztást szenved és a delegáció csak április végén ül össze. E miatt a király budapesti útja is április végére marad. Ő felsége május hónapot Gödöllőn fogja tölteni.

A regnikoláris bizottság.

ZÁGRÁB, jan. 30. Tegnap délután tartották meg a horvát regnikoláris bizottság alakuló ülését. A bizottság elnökévé Kulmer gróf koalíciós képviselőt választották meg. A bizottság elnöke Lovkovic Iván dr. képviselő lett.

BUDAPEST, jan. 30. A horvát pénzügyi egyezmény tárgyalására kiküldött regnikoláris bizottságba a munkapárt csak 2 helyet adott az ellenzéknek. Ez az intézkedés nagy visszatetszést keltett az ellenzékben, mert a munkapárt a néppártot egyszerűen kiszorította. Egyesek azt hangoztatják, hogy a meghívást e miatt vissza kell utasítani, mások ellenben azt kívánják, hogy az ellenzék vegyen részt a bizottság ülésén és személyesen győződjék meg arról, hogy mi van a paktum körül.

A románok.

BUDAPEST, jan. 30. A román komité 10 tagja ma Budapestre érkezett. A komité holnap délelőtt ülést tart.

Mellőzik a magyar nyelvet.

BUDAPEST, jan. 30. A június 4-én botránys körülmények között elfogadott véderőjavaslat rendelkezése szerint a magyar nyelvet kell használni. A törvény június 14-én lép életbe, de azt a részt, hogy a bünvádi eljárásban a magyar nyelvet kell használni, a hadvezetőség nem akarja életbe léptetni. Ma az a kinos hír kelt szárnyra, hogy Tisza megegyezett a hadvezetőséggel és megállapodásuk szerint a magyar nyelv használatáról szóló szakasz életbeléptetését 14 évvel elhalasztották.

A ki magot vet fákát ültet virágot tenyész

és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon

Mühle Árpád

kertészeti nagytelepéhez

==== **Temesvár.** ====

Diszfőárjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott a „POLINIA” Flumet Kereskedelmi Nyomdában. (Telefon száma 100)

A szabor ülése.

ZÁGRÁB, jan. 30. A szabor ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. Interpellációs nap van és délig 14 interpellációt jegyeztek be.

A királyi biztos rendeletei.

ZÁGRÁB, jan. 30. A hivatalos lap mai száma két báni rendeletet közöl, melyeknek értelmében a még Cuvaj királyi biztos által kiadott fegyverviselési tilalom érvénytelené válik.

A horvát képviselők.

BUDAPEST, jan. 30. A magyar országgyűlésre kiküldött horvát képviselők kedden reggel érkeznek Budapestre és délelőtt 10 órakor a Continental szállóban előzetes értekezletet tartanak.

Rudolf trónörökös.

BUDAPEST, jan. 30. Rudolf trónörökös halálának 25-ik évfordulója alkalmából ma délelőtt az összes templomokban rekviemet tartottak.

Benczur ünneplése.

BUDAPEST, jan. 30. Benczur Gyula festőművész ma töltötte be életének 70-ik és művészi pályájának 50-ik évét. A király megleghangu táviratban üdvözölte az agg művészt, a képzőművészeti társaság pedig Andrassy Gyula gróf elnökle alatt délben ülést tartott, melyen Benczurt Andrassy üdvözölte.

Befagyott a Duna.

BUDAPEST, jan. 30. A Duna ma reggelre teljesen befagyott. Egy ember a Vigadónál a jégen ment át Budára, ahol egy rendőr letartóztatta.

Kémkedés.

GÖRC, jan. 30. A csendőrség tegnap letartóztatta Gasperazzo Károly magánhivatalnokot, akiről bebizonyult, hogy Olaszország javára kémkedett. Sok kompromittáló adatot találtak a lakásán.

LEMBERG, jan. 30. Korzew Ilona tanítónőt s Hryniewicz templomi festőt a hadbíróág tízenötthavi börtönre ítélte Oroszország javára folytatott kémkedésért.

Megették a farkasok.

MÁRAMAROSSZIGET, jan. 30. Havasalja falu határában ma reggel az erdőkerülők egy pár emberi lábát találtak az egyik erdő szélén. A lábokon látható bocsikokról és a lábak szétmarangoltságáról ítélve bizonyos, hogy a farkasok falták fel a test többi részét.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Január 15-től január 31-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttet elsőrangú attrakciók fellépte.

---: **MOZGÓ FÉNYKÉP.** ---: **Előadás után kabaré szabad bemenetel.**

VILLA ABBÁZIÁBAN KIADÓ!

Szép kis villa, remek fekvéssel, hosszabb időre olesón kiadó. Közelebbet Mühlrad kárpitosnál, Abbázia, Deutsche Schule.

BUTOROK ELADÓK.

4 szoba butor, fél évig használt, együttvéve vagy darabonként rögtön eladó. Ugyanotti LAKÁS KIADÓ.

Cím: Susák, Boulevard 166 (Villa Maria), földszint.

Tömeges gázmérgezés.

ESZEK, jan. 30. Ma reggel a szomszédok holtan találták meg Kos hivatalnokot, a feleségét, huszóéves leányát és ennek barátnőjét. A halált gázmérgezés idézte elő. Különös a dologban, hogy Kosék házában nem volt gázvezeték, hanem a szomszédban. A nagy hideg folytán a gázcsövek megrepedtek s a kiömlő gáz Kosék lakásába ömlött.

Keserűviz a tehenek.

MAKO, jan. 30. A közeli Földiakon mulatságos eset történt. Tegnap este a község pénztárosa bement az istállóba, hogy a teheneknek enni adjon. Foglalatoskodása közben valahogyan a takarmány közé esett a községi pénztár kulcsa, melyet az egyik tehen lenyelt. Csak reggel vette észre a pénztáros a bajt. Kérlemére az állatorvos keserűvizet adott az állatnak, de eredménytelenül. Most néhány pásztor őrzi a tehenet és várja, amíg a természet napvilágra hozza a kasszakulcsokat. Ha ez nem következik be, a tehenet megoperálják.

Nagy katonaszabadtítás.

TESCHEN, jan. 30. Kinos feltűnést keltett egy nagyszabású katonaszabadtító banda felfedezése. A bűnügy központjában Herschel 31. landwehrezredbeli irodai őrmester áll. Kivüle még több más altiszt is kompromittálva van.

Kivégzett asszonyok.

BOROSZLO, jan. 30. A ratibori kerületi fogház udvarán tegnap reggel kivégezték Zimmer Franciskát és Kubschka Józsefnét. Előbbi a mostoha anyját, utóbbi pedig a férjét gyilkolta meg válogatott kegyetlenséggel.

A pályamunkás halála.

LAIBACH, jan. 30. Kozem Mihály vasúti pályamunkás tegnap későn vette észre a közelgő déli személyvonatot, mely elhittette és elgázolta. Kozem azonnal meghalt.

Összeesküvés Huerta ellen.

MEXICO, jan. 30. A rendőrség Huerta elnök ellen irányuló messzeágazó összeesküvést fedezett fel. Februárban merényletet akartak elkövetni Huerta ellen s ezzel egyidejűleg államcsínyt is. Az összeesküvők között van Diaz Porfirio volt miniszter, Gonzales Ferdinando tábornok, a maderoi rendőrfőnök és több más magasrangú rendőrtiszt. Egyik részüket azonnal kivégezték, másik részüket kiutasították az ország területéről.

Venizelosz Bécsben.

BECS, jan. 30. Venizelosz Sándor görög miniszterelnök tegnap délután 2 órakor ideérkezett. A pályaudvarról a görög követségre hajtatott. Este az udvari opera előadásán jelent meg a görög kormányfő.

Tamburás zene

minden szombaton, vasárnapon és ünnepnapon az

„AL PAOLO” c. vendéglőben

Via dell' Industria 52. sz.

Izléses magyar koszt. - Jó borok. - Előfizetések ebédre és vacsorára jutányos áron. Figyelmes kiszolgálásról gondoskodik a tulajdonos: Hönsch Pál.

Egy tisztességes

újságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Venizelosz Balkán-szövetséget akar.

BERLIN, jan. 30. Athénből táviratozzák a „Tageblatt“-nak: Venizelosz miniszterelnök körutazása és tanácskozásai az általános keleti politikával függnek össze. Az a célja, hogy valamennyi Balkán-államot szövetségbe hozza, de ennek a szövetségnek egyetlen állam ellen sem volna éle, tisztán békeszövetség és gazdasági egyesülés. Károly román király és Konstantin görög király nagy hívei ennek a szövetségnek. Bulgária sem idegenkedik a tervtől és az orosz követségen kijelentette, hogy szívesen fölveszi a diplomáciai viszonyt Görögországgal. Ami Törökországot illeti, a porta el van telve békes hajlandósággal s ez biztos záloga a békének.

Sorozás Szalonokiban.

SZALONIKI, jan. 30. Görögország hódított területein megkezdődött a sorozás. Egyelőre csak a husz és huszonegy éves férjverbirő ifjakat hívják be.

Izmail Kemal Wied hercegnél.

BRINDISI, jan. 30. Izmail Kemal innen nem Rómába, hanem egyenesen Potsdamba utazott, hogy bemutatkozzék Wied hercegnak.

Az új albán kormány.

VALONA, jan. 30. A nemzetközi ellenőrző bizottság megalakította az új ideiglenes kormányt. A földművelésügyi és közmunkaügyi miniszteri székeket, betöltetlenül hagyta a bizottság. A kormány elnöke Mizzi bég lett.

A hármast-entente jegyzéke.

LONDON, jan. 30. A francia és orosz kormányok értesítették a londoni külügyminiszteriumot, hogy elfogadják az angol javaslatot az aegai szigetek és Albánia déli határának megjelölése tárgyában. Most a hármast-entente kormányai erről az állásfoglalásokról hivatalosan fogják tudósítani a görög és török kormányokat.

LONDON, jan. 30. Az orosz és francia kormányok tegnap értesítették az itteni külügyi hivatalt, hogy Grey javaslatát a délbániai és a szigetkérdésben elfogadják.

Albán támadás.

ATHÉN, jan. 30. Az „Akropolis“ jelentí: Több száz fegyveres albán Teresta görög falut megtámadta. A harcban mind a két részen sok embert megöltek. A harc az albánok vereségével végződött, kik rendetlen futással visszavonultak.

Bekir aga összeesküvése.

VALONA, jan. 30. A haditörvényszék rendelkezése Korizovóban letartóztatták öt albánt, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt Bekir aga összeesküvésében. Híre jár, hogy Bekir aga itt titokban párizlám egy letet alapított.

Kirabolt konzulátus.

PÉTERVÁR, jan. 30. A görög főkonzulátus épületébe betörők hatoltak be és nagyon sok értékes dolgot elloptak. A betörők olyan időben garázdálkodtak, amikor a konzulátus irodáiban senki sem tartózkodott és így nyugodtan dolgozhattak. Azt hiszik, hogy a betörők több fontos politikai okiratot is elvittek. A konzulátus kárát még eddig nem állapították meg.

Hajókatasztrófák.

LONDON, jan. 30. Newyorkból táviratozzák, hogy az Egyesült-Államok keleti tartományaiban és az egész partvidéken a dermesztő hideg után hirtelen, ugyszólván márcól-holnapra tavaszi időjárás állott be. A váratlan időváltozás sok kellemetlenséget hozott. Két nap óta sűrű a köd, hogy egy lépésre sem lehet látni. A hajózásban nagy zavarokat okozott, a kikötőből nem indulhatnak el és nem tudnak befutni a hajók.

Newyork előtt ögyelgett két teljes nap és éjszaka a „Sera Scandinavia“, a révkalauz nem találta. Egy másik veszteglő vonatógőzös is hiába várakozott, mignem tegnap kapitánya elindult a kikötő felé. A nagy ködben teljes erővel nekiment a „Sera Scandinavia“-nak s orra mélyen belefuródott. Az egymásba furódott két gőzöst hevonszolták a kikötőbe. Az utasokat a „Sera Scandinavia“-ról az ablakokon át emelték ki, mert a hajó féloldalt fordult.

Tegnap délután az áthatalmatlan ködben ismét két nagy személyszállító gőzös ütközött össze és több mint kétezer ember halálos veszedelemben forgott. Egy asszony a remülettől megőrült és tombolt.

A „Liliom“ és a cenzura.

PÉTERVÁR, jan. 30. Orlov Ida, a Burgszínház volt tagja, aki egy művésztársasággal itt vendégszerepel, be fogja mutatni Molnár Ferenc „Liliom“-át. Tegnap kellett volna az első előadást megtartani, de a cenzura akadékoskodott. Csak olyan feltétel alatt engedte meg a „Liliom“ bemutatását, ha elhagyják az utolsó felvonást, amely a menyországban játszódik. A bécsi művésztársaság tehát kénytelen megbeszélteni a poétikus színművet.

HÁZIKOSZT KAPHATÓ.

Igen izletes házikosztot kaphat uriemberekből álló társaság esetleg egyes személyek is. Bővebbet via Adamich 8. III. emelet.

Alkalmazást keres

nyugdíjazott 50 éves vasutas, beszél magyarul, németül, horvátul, esetleg óvadékkal rendelkezik. Cim: P. Mihály, via Belvedere 332 2 szám, földszint.

Törv. védve.

Utánzakkvóooólet djunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKÁK“.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen.

Ára: 1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és droghériában. Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA, csász és kir. udvari szállító, BÉCS.

ELADÓ MOSÓDA

jó menetelű, biztos kereset. Betegség miatt átadó. Cim a kiadóban.

Szénüzlet nyitás.

A nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására adom, hogy az „Ilona fürdő“ udvarában

—o SZÉNÜZLETET NYITOTTAM o— hol is porosz valamint trifaili darabos kőszén bármilyen mennyiségben a legolcsóbb árak mellett, leolmozott zsákokban

házhöz szállítva

kapható. Megrendeléseket 13-92 és 13-93 telefonszámok alá kérek.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását. Teljes tisztelettel

Kell Henrik

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárban

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ A kereskedői gondosság. A kereskedői gondosság kérdésében a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék, mint felebezési bíróság elvi jelentőségű határozatot hozott. Egy budapesti gyáros utazója a gyár és a vevők megtevésével nagyobb mennyiségre vette fel a rendelést és olesóbb vételárát tüntetett ki, mint a mennyit a vétel alkalmával kikötöttek. A vevő az árut nem fogadta el és a bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, vajjon tartozik-e a kereskedő nagyobb mennyiségű árut is átvenni, ha a gyáros kijelenti, hogy a vevő csak a tényleg megrendelt árut fizesse meg s az általa írott rendelés jövedelmét feltüntetett vételár mellett. A gyárosnak az volt az álláspontja, hogy vevője tartozott volna őt értesíteni, hogy a megrendelő jegy eltér a számlázott ármenyiségtől és értékétől és ama felfogásának adott kifejezést, hogy a kereskedelmi forgalom alapja: „a hitel és bizalom” sérelmet szenved az által, hogy a vevő a kereskedőt fel nem világosítja és felesleges költségeket okoz. A kereskedelmi és váltótörvényszék, mint felebezési bíróság azonban e felfogást nem osztotta és a gyárost keresetével elutasította és mint utolsó fórum megállapította, hogy a vevő nem tartozik mennyiségileg más árut átvenni, különösen akkor, ha a számlában nagyobb vételár van kitüntetve.

+ Osztalék a munkásoknak. A közgazdasági kérdések iránt érdeklődő emberek figyelmét bizonyára le fogja kötni a következő, Amerikából érkező jelentés, amely szerint a Detroitban (Mich) lévő Ford Motor Co. automobilgyár ebben az esztendőben a rendes fizetéseken kívül még tízmillió dollárt fog adni alkalmazottainak. Nem bérjavítás címén, hanem részesíteni fogja őket a haszonban. Az alkalmazottak félhavi munkájukat kapni ezt a többletet, amely a jövő esztendőben még tíz millió dollárnál is több lehet.

Egyes alkalmazottak jövedelme a gyártól valóssággal meg fog kétszereződni és nem igen lesz olyan munkás az egész gyártelepen, akinek a napi keresménye el ne érne legalább is az öt dollárt. A jövedelem hasznában az alkalmazottak mostani fizetésük arányában fognak részesedni.

A részvényesek — hét ember — legutóbb tartott gyűlésükön határozták el magukat erre a lépésre, miután maga Ford a terv célját körvonalozta előttük. Az elfogadott terv szerint csak két oly osztálya lesz az alkalmazottaknak, akik a jövedelemben nem fognak részesedni: huszonkét évnél fiatalabbak és a nők. Az olyan ifjakkal szemben azonban kivételt fognak tenni, akik a maguk keresményéből tartják el anyjukat, vagy családjuk más tagjait. A nők részesítése tulajdonosan bonyolulttá tette volna a kérdést, azonkívül nincsen olyan nőalkalmazott, akinek havi fizetése kevesebb lenne negyven dollárnál.

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, ácsok, esztergályosok, árboc-, és evező készítőik és kádárok részére; hajó, épület s egyéb célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy-, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa, nyers és gízolt állapotban. Ajánlom cégemet építésszek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Eivállalatok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra. **Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381 Sürgőnycim: Pavlović.**

A régi rendszer mellett a férfimunkások legkisebb fizetése két és fél dollár volt napi kilenc órai munkaidő mellett; az új rendszer szerint a legkisebb fizetés öt dollárnál valamivel nagyobb lesz, napi 8 órai munkaidő mellett.

— A mi véleményünk az — mondta James Cougans, a társulat titkára és pénztárosa — hogy a társadalmi reformokat otthon kell kezdeni. A mi jólétünknek részeseivé akarjuk tenni azokat is, akik segítettek fölépíteni ezt a nagy intézményt és segítenek fönn is tartani. Segíteni akarjuk őket a jövőben is.

Érdekes kijelentéseket tett a gyár alapítója, maga Ford is, hogy ha kénytelenek lesznek munkacsökkenés miatt néhány hónapra nélkülözni a munkások egy részét, oly tervet dolgoznak ki, hogy július, augusztus, szeptember hónapokra essék az az idő, amikor az ideiglenesen elbocsátott emberek a farmokon kaphatnak foglalkozást. Az ilyen munka közvetítése végett maga a gyár fog intézkedni.

Munkást csak abban az esetben bocsátanak el, ha teljesen haszontalannak bizonyul; az előmunkásoknak nincs joguk senkit sem elbocsátani. Aki valamelyik osztályban nem válik be, addig kísérleteznek majd vele, míg nekivaló helyre kerül.

— A részvényeseknek szép osztalékot fizethetünk még úgy is — mondta Ford — anélkül, hogy gyártmányainknak fölemeljük az árát.

A legajánlatosabb fiúmei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

IRODAKISASSZONY,

ki a magyar s olasz nyelvet szöben és írásban bírja, esetleg németül vagy horvátul is beszél s megfelelő övadékkal rendelkezik, pénztár kezelésre felvétetik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével „A Tengerpart” kiadóhivatalába „Biztos állás” jelleggel küldendők.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt lekete szalonruhához 20.— K-ért, szinnyel felöltözöt, turistalódot, selyemkamagart, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyáriplacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen kris árban.

Kedvező alkalom!

BAKARČIĆ KAROLY
mészárszékében

— Kobler-tér (a városi torony alatt) — eladásra kerülnek levágott malacok (5 kg. súlyuagtól feljebb) egészben vagy kimérve kilogrammonként 2.— és 2.40 K-ért.

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:
Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6.00 órákor.
Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órákor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felé:
Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órákor.
Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u. 5.00 órákor.

Vasúti állomási vendéglő
Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség, valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít Kardos József, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:
Gyorsv.: regg. 7.15; este 7.54 órákor.
Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órákor.
St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felől:
Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órákor.
Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órákor.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakóhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczner Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az EREDETI MINŐSÉG.

Kapható Fiumében: A. CORTE illatszertárában.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és bútorozott szobák szintén közvetítenek.

Álarcz, kosztüm és dominó kölcsönző intézet:

Via Bottai 2, I emel.
Nagy választék.

Mérsékelt árak!

Elsőrendű szalon-kőszén 85.000. pár cipő

4 pár cipő 9 koronaért!

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22—25 mm.) házhoz szállítva.

Aprított tűzifa **kicsinyben** zsákokban 5 korona métermázsánként házhoz szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok nagy raktára.

Braun Bernát és Társa Fiume

(Via Stefano Türr sz. 5. (Saját ház))

Telefon számok: 528. és 16-75.

Nagy mennyiségek beszerzése következtében, **2 pár úri és 2 pár női** fűzőcipőt, feketét vagy barnát szőgezett erős talppal, erős bőrből, elegáns formában, mind a **4 párt 9 koronaért** után vétettel küldhetünk. Cim:

K. Schuhwaren-Export A. Ges
Krakau (Austria) Esterag, No. 8. 1129.

Meg nem felelő kicseréltetik v. a pénz visszaadatik.

Rendelésnél a nagyságszám, vagy lábhossza centiméterekben megadandó.

A legszórakoztatóbb

hangszereket

szállítja

Wagner „Hangszer Király”

Budapest, József-körút 15. szám. (Telef.)

— A milánói párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve. Hegedű 16

darab felszereléssel 12 korona. — Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona. — Kétsoros hangverseny harmonika 25 korona. — Beszélőgép, hatalmas hang 40 korona. — Csodaréztrombita, erős, 6 korona. — Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona. — Javítási szakmühelyek! Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra!

PECSINEI SZANATORIUM SUSA-K-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK.

Az igazgatóság,

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áruforgalom, Északamerika Dél-Amerika, Kanada, Görögország, Itália és Észak-Afrika felé.

Személyszállítás Newyorkba

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érintésével az Oceania gőzessel febr. 7-én

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érint. az Argentina gőz. jan. 24-én

Személyszállítás Buenos-Ayresbe:

Spalato v. Gravosa, Durazzo v. Valona, Patrasz, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo a Sofia Hohenberg gőzessel febr. 11-én

Spalato v. Gravosa, Durazzo, v. Valona, Nápoly, Barcellona, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo érintésével a Laura gőzessel jan. 28-án

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaroba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catajók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patrasz kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitünő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államasutak városi menetjegyirodája.

Mindennemű irásmunkák (fogalmazás, másolás, címzés, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkesedik

Ujságkihordó fiukat
vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Illatszerek, háztartási cikkek, illatos szappanok, arc- és kézápolási cikkek, ruha és :: hajfesték, teák, cacaoók, csokoládék :: Általában az összes szakmába vágó cikkek legolcsóbb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben

„HEZ” illatszernagyáruhá

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7.

24 oldalas illatszer és háztartási árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük.

Kereskedők és viszonteladók kérjék nagybani árjegyzékünket.

A via Giuseppe Parini-ban a Tomasich házban,

uj cipész üzletet

nyitottam, melyben csakis mérték után a **legelegánsabb és legkényelmesebb** cipőket készítem. Fájós és hibás lábakra különös gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd különlegességek készítője.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.